

Ons kenmerk DOC-00676081
Bijlage(n)

Maastricht 22 juli 2024
Verzonden 22 juli 2024

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

1. Aanleiding

Bij brief van 5 juli 2024, door ons ontvangen op 10 juli 2024, hebben wij van Waterschap Limburg (hierna: het Waterschap), postbus 2207, 6040 CC te Roermond, een aanmeldingsnotitie milieueffectrapportage ontvangen. De aanmeldingsnotitie is genaamd "Dijkversterking Buggenum - Aanmeldingsnotitie ten behoeve van de mer-beoordeling". Bij deze aanmeldingsnotitie milieueffectrapportage zijn tevens gevoegd bijbehorende onderzoeken. De aanmeldingsnotitie is op te vatten als een mededeling als bedoeld in artikel 16.45 lid 1 Omgevingswet. Verzocht is een beslissing te nemen omtrent de vraag of bij de voorbereiding van het nader op te stellen projectbesluit dijkverbetering Buggenum (hierna: projectbesluit) een milieueffectrapport (hierna MER) moet worden gemaakt.

2. Procedure

Het Omgevingsbesluit maakt onderscheid tussen:

- a) MER-plichtige activiteiten (genoemd in kolom 2 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit);
- b) MER-beoordelingsplichtige activiteiten (genoemd in kolom 3 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit);

a)

Activiteiten die genoemd worden in kolom 2 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit kunnen zodanige nadelige milieugevolgen hebben dat er altijd een MER moet worden opgesteld.

b)

Activiteiten die worden genoemd in kolom 3 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit moeten beoordeeld worden op de omstandigheden waaronder ze worden verricht in verband met mogelijke aanzienlijke

milieueffecten. Aan de hand van deze beoordeling zal het bevoegd gezag oordelen of er al dan niet een MER moet worden opgesteld. Dit betreft een apart besluit.

Het project valt onder kolom 3, categorie K4 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit omdat er sprake is van werken ter beperking van overstromingen. Voordat de voor het projectbesluit benodigde goedkeuring van gedeputeerde staten van de Provincie Limburg op grond van artikel 16.72 Omgevingswet kan worden verleend, zal aan de hand van de ingediende aanmeldingsnotitie beoordeeld moeten worden of een MER moet worden opgesteld. Het bevoegd gezag voor de goedkeuring van het projectbesluit, te weten ons college, moet hierover een besluit nemen.

3. Afweging

3.1 Aanleiding

Het project betreft de wijziging en uitbreiding van een primaire waterkering. Vanwege de aard van de werkzaamheden in combinatie met de benodigde goedkeuring van het projectbesluit door gedeputeerde staten van de Provincie Limburg moet ten behoeve hiervan een mer-beoordeling worden uitgevoerd.

3.2 Werkzaamheden

De werkzaamheden per dijkvak 1 t/m 6 worden in paragraaf 2.1 van de aanmeldingsnotitie beschreven, inclusief toelichtend kaartmateriaal. Samengevat worden de volgende maatregelen genomen: In dijkvak 1 t/m 3 wordt een geheel nieuwe dijk aangelegd. In dijkvak 4 wordt de grotendeels al bestaande groene (aarden) dijk verhoogd en versterkt. In dijkvak 5 wordt de huidige waterkering (groene dijk met damwand), gelegen voor het cultuurhistorisch waardevolle dorpsfront, vanwege plaatsgebrek rivierwaarts versterkt. Hiervoor wordt het bestaande koelwaterkanaal gedempt, de huidige langsdam tussen koelwaterkanaal en de Maas afgegraven, de bestaande waterkering afgegraven en wordt een nieuw dijklichaam aangelegd ter plaatse van het huidige koelwaterkanaal. De vrijgekomen materialen worden gebruikt om de nieuwe dijk en de ophogingen van de bestaande dijk mee te realiseren. In dijkvak 6 wordt de huidige groene dijk aan de binnenzijde opgehoogd, waarbij het buitentalud zo veel mogelijk in stand wordt gehouden.

3.3 Wettelijk kader

Vanwege de aard van de werkzaamheden van het project als beschreven in par. 3.2 in combinatie met de benodigde goedkeuring van het projectbesluit door gedeputeerde staten van de Provincie Limburg, moet hiervoor een mer-beoordeling worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag moet op grond van artikel 16.43 lid 2 Omgevingswet beoordelen of bij de voorbereiding van het besluit vanwege aanzienlijke milieueffecten een MER moet worden opgesteld.

3.4 Beoordeling

Het voorgelegde projectbesluit wordt door ons op grond van de in bijlage III bij de mer-richtlijn genoemde criteria beoordeeld.

Deze criteria zijn:

- de kenmerken van het project;

- de plaats van het project;
- de kenmerken van het potentiële effect.

Tevens nemen wij in aanmerking de resultaten van eerder uitgevoerde controles of andere beoordelingen van de gevolgen voor het milieu.

3.4.1 *Kenmerken van het project*

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang en het ontwerp van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen waaronder rampen die worden veroorzaakt door klimaatverandering en de risico's voor de menselijke gezondheid.

De lengte van het te verbeteren dijktraject, inclusief de uitbreiding, is ca. 3 kilometer, gelegen in de gemeente Leudal.

In de nabijheid van het plangebied zijn geen andere concrete grootschalige nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voorzien. Er is dan ook geen sprake van cumulatie van effecten van andere projecten in het gebied.

Voor de dijkversterking heeft het Waterschap het principe “grondgestuurd ontwerpen” toegepast. Hiermee is toepassing van zo veel mogelijk gebiedseigen grond mogelijk gemaakt, met als ambitie de dijkversterking zo veel mogelijk circulair uit te voeren. De bestaande langsdam tussen het koelwaterkanaal en Maas wordt afgegraven, waardoor er volgens huidige inzichten (op basis van de stand van zaken bij het opstellen van het voorlopig ontwerp) ca. 110.000 m³ milieukundig en geofysisch geschikt vrijkomend materiaal hergebruikt kan worden. Ook komt er 280 m damwand vrij uit dijkvak 5 die mogelijk hergebruikt kan worden als pipingscherm. In het projectgebied is milieukundig niet herbruikbare specie aanwezig, die moet worden afgevoerd. Benodigde grond die niet vrijkomt uit het werk, wordt van buiten het projectgebied aangevoerd. Hiervoor wordt gestreefd naar volledige toepassing van secundaire materialen uit andere werken in het stroomgebied van de Maas.

Er is in het project geen sprake van productie van afvalstoffen.

Het project leidt niet tot verontreinigingen. Tijdens de realisatiefase is wel enige (bouw)hinder te verwachten. De hinder is afhankelijk van o.a. de precieze uitvoeringsmethode, duur van de werkzaamheden en materiaalkeuze. De geldende regels en richtlijnen (bijvoorbeeld met betrekking tot geluid en trillingen) worden in acht genomen.

Er is geen specifiek risico op ongevallen in het kader van dit project. Er wordt niet met gevaarlijke of schadelijke stoffen gewerkt in dit project. Er wordt gewerkt conform de geldende veiligheidsprotocollen van het waterschap en de aannemer.

Tijdens de uitvoering van de dijkverbetering zal het waterkerende vermogen van de dijk worden gehandhaafd. Er is dan ook geen verhoogd risico op dijkdoorbraak tijdens het project. Na de uitvoering zal de kans op dijkdoorbraken en overstromingen aanzienlijk afnemen, hetgeen het hoofddoel van het project is.

Er is naast de normale risico's die zich voordoen bij de uitvoering van een dergelijk project geen verhoogd risico voor de menselijke gezondheid.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat op basis van de kenmerken van het project niet aannemelijk is dat de activiteit aanzienlijke milieueffecten kan hebben waarvoor een MER moet worden gemaakt.

3.4.2 *Plaats van het project*

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waar het project van invloed kan zijn, is in het bijzonder in overweging genomen het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor Natura 2000 gebieden.

Het projectgebied is voornamelijk in agrarisch gebruik. In het midden van het te verbeteren dijktraject (dijkvak 5) ligt de bebouwing van het dorp Buggenum direct naast de dijk. In dat dijkvak ligt het voormalige koelwaterkanaal en de rivier de Maas aan de andere zijde van de dijk. Aan de zuidzijde van het te verbeteren dijktraject ligt de spoorlijn Weert-Roermond op een dijk die tevens functioneert als waterkering en onderdeel van het dijktraject Buggenum. Deze spoordijk heeft voldoende waterkerend vermogen en hoeft niet aangepast te worden.

De nieuwe inrichting van het gebied heeft geen effect op natuurlijke hulpbronnen, zoals mineralen, ertsen, fossiele brandstoffen

In het projectgebied is milieukundig niet herbruikbare specie aanwezig, die moet worden afgevoerd. Benodigde grond die niet vrijkomt uit het werk, wordt van buiten het projectgebied aangevoerd. Hiervoor wordt gestreefd naar volledige toepassing van secundaire materialen uit andere werken in het stroomgebied van de Maas.

Het regeneratievermogen van het gebied wordt niet beïnvloed door de voorgenomen werkzaamheden.

Het projectgebied ligt op circa 1,8 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Swalmdal. In het Swalmdal is sprake van overbelasting met stikstof. Het Natura 2000-gebied Leudal ligt ook op circa 1,8 km afstand. Ook in dit gebied is sprake van overbelasting met stikstof. Het projectgebied raakt het Natuurnetwerk Limburg (NNL). De effecten op deze natuurgebieden zijn onderzocht en beschreven in de aanmeldnotitie (zie beschrijving in § 3.4.3, hieronder).

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat ook in relatie tot plaats van het project niet aannemelijk is dat de activiteit aanzienlijke milieueffecten kan hebben waarvoor een MER moet worden gemaakt.

3.4.3 *Kenmerken van het potentiële effect*

Bij de potentiële effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten onder § 3.4.1 en § 3.4.2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), de aard van het effect, het grensoverschrijdende karakter van het effect, de intensiteit en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect, de cumulatie van de effecten met de

effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten en de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

Onderstaand zullen de voor het project belangrijkste effecten worden uitgelicht.

Natuur

Het projectgebied grenst gedeeltelijk aan het zgn. Natuurnetwerk Limburg (NNL).

In het NNL geldt op basis van de Omgevingsverordening Limburg het 'nee, tenzij' -principe. Dit betekent dat ruimtelijke ingrepen zoals dijkverbeteringen niet zijn toegestaan wanneer deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNL aantasten. De wezenlijke waarden omvatten actuele en potentiële waarden met betrekking tot areaal, kwaliteit, samenhang, natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, landschapsstructuren en de belevingswaarde. Voor het project dijkverbetering Buggenum heeft het Waterschap een Nee, tenzij-toets uitgevoerd. Uit deze Nee, tenzij toets (bijlage 6 bij de Aanmeldnotitie) blijkt dat er geen aanzienlijke negatieve effecten op het NNL optreden..

Het projectgebied ligt gedeeltelijk binnen de zgn. "Groenblauwe mantel" (zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Limburg). De Nee, tenzij-toets beschrijft ook de (ecologische) effectanalyse voor de Groenblauwe Mantel. De landschappelijke kernkwaliteiten van de Groenblauwe Mantel zijn opgenomen in de Omgevingsverordening Limburg. Het beleid binnen de Groenblauwe Mantel is erop gericht om deze kernkwaliteiten te behouden. Uit de aanmeldnotitie in combinatie met de Nee-tenzij toets blijkt dat er geen aanzienlijke negatieve effecten op de kernkwaliteiten van de Groenblauwe mantel zullen zijn.

Voor het project is uitgebreid onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van beschermde soorten. Het Waterschap zal bij de Provincie een vergunning aanvragen voor de ingrepen die plaatsvinden in het leefgebied van beschermde soorten, waaronder bevers, dassen en vleermuizen.

Uit twee berekeningen met AERIUS blijkt dat op 9 Natura 2000-gebieden in de ruime omgeving sprake is van een tijdelijke toename van stikstofdepositie op reeds (naderend) overbelaste stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, waarvoor een instandhoudingsdoel geldt. Het betreft de volgende Natura 2000-gebieden: Swalmdal, Leudal, Meinweg, Roerdal, Deurnsche Peel & Mariapeel, Groote Peel, Grensmaas, Weerter- en Budelerbergen & Ringselven, Sarsven en De Banen. Voor het project is een Passende Beoordeling opgesteld. Uit de Passende Beoordeling blijkt de geplande werkzaamheden voor de dijkversterking Buggenum 28/58 Kenmerk R001-1292853IKO-V03 maximaal 0,36 mol N/ha (cumulatief over een periode van twee jaar) aan stikstofdepositie veroorzaken op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in de Natura 2000-gebieden Roerdal, Swalmdal, Leudal, Meinweg, Weerter- en Budelerbergen & Ringselven, Sarsven en de Banen, Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel en Grensmaas. Deze stikstofdepositie leidt er niet toe dat het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen, Habitatrichtlijnsoorten en vogelsoorten in gevaar wordt gebracht. De natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden worden niet aangetast door de depositiebijdrage van het project. Ook in cumulatie met andere projecten of plannen leidt dit project niet tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden. In de gebruiksfase vindt geen verandering in stikstofemissies plaats. Van een toename van stikstofdepositie in de gebruiksfase is

daardoor geen sprake. Er is dan ook vermoedelijk geen noodzaak tot uitvoeren van mitigerende en/of compenserende maatregelen.

Op basis van het bovenstaande en de beschrijving in de aanmeldnotitie blijkt dat de instandhoudingsdoelstellingen niet worden belemmerd en dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast door stikstofdepositie.

Het Waterschap zal ten behoeve van de gebiedsbescherming een vergunning aanvragen bij de Provincie.

Uit de toetsing is gebleken dat oeverareaal voor macrofyten, macrofauna en vissen verloren gaat door het afgraven van de langsdam.

Er zijn gezien het bovenstaande geen aanzienlijke negatieve effecten op het aspect Natuur te verwachten.

Bodemkwaliteit

De werkzaamheden aan de dijk leiden niet tot bodemverontreiniging. Doordat verontreinigde grond wordt afgevoerd zal de bodemkwaliteit in het projectgebied verbeteren. Hierdoor zijn er geen aanzienlijke negatieve effecten op het aspect bodemkwaliteit te verwachten.

Archeologie

Voor archeologie wordt in de vervolgfase een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten worden met het bevoegd gezag besproken. In alle gevallen geldt dat ook na vrijgave eventuele archeologische resten die bij de uitvoeringswerkzaamheden aan het licht komen, conform de wettelijke meldingsplicht (artikel 5.10 van de Erfgoedwet) dienen te worden gemeld bij het bevoegd gezag en ter beschikking gesteld voor onderzoek. Door middel van het volgen van het hierboven geschetste proces, wordt zorgvuldig omgegaan met archeologische waarden en worden negatieve effecten voorkomen.

Het aspect archeologie vormt hiermee geen belemmering voor het project.

Cultuurhistorie/Landschap

De dijkverbetering heeft negatieve effecten op het landschap en cultuurhistorie. In het definitieve dijkontwerp is de inrichting zo veel mogelijk geoptimaliseerd om landschappelijke effecten te minimaliseren. De dijk voegt daardoor op sommige locaties en trajecten ook ruimtelijke kwaliteiten toe, waardoor de negatieve effecten gemitigeerd worden. De (lichte) aantasting van de landschappelijke kernkwaliteiten (waaronder cultuurhistorie) wordt deels gecompenseerd door het toevoegen van ruimtelijke kwaliteit middels het geoptimaliseerde dijkontwerp, zo blijkt uit de aanmeldnotitie.

Voor wat betreft de cultuurhistorische waarden geldt dat bij de versterking van dijk rekening gehouden wordt met de historische kern van Buggenum en de rijksmonumenten en een historische akkergrens. Uitgangspunt is behoud van cultuurhistorische waarden in de planvorming.

Er resteren geen aanzienlijke negatieve effecten op het landschap en cultuurhistorie.

Hydrologie

Op verschillende plekken worden maatregelen toegepast om schadelijke grondwaterstroming onder de dijk (piping) tegen te gaan. De toegepaste pipingmaatregelen (damwanden of kleikisten) vormen een

obstakel voor de natuurlijke grondwaterstroming. Uit het in de aanmeldnotitie beschreven onderzoek blijkt dat de effecten hiervan beperkt zijn.

In dijkvak 6 is er op één plek directe fysieke impact op het watersysteem, namelijk waar de dijkophoging de leggerwatergang 'Ziep' doorsnijdt. In dijkvak 6 wordt een klein deel van de Ziep gedempt. Om de aansluiting van de Ziep met het doorlaatwerk te herstellen wordt de Ziep verlegd en wordt de duiker hersteld.

Uit een toetsing aan de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is gebleken dat oeverareaal voor macrofyten, macrofauna en vissen verloren gaat door het afgraven van de langsdam. Ook zal er tijdens de werkzaamheden vertroebeling optreden met mogelijk negatieve effecten op vis, waterplanten en macrofauna. Voor deze negatieve effecten zijn mitigerende en compenserende maatregelen voorzien.

Wij trekken hieruit de conclusie dat er geen aanzienlijke negatieve effecten op het aspect hydrologie zullen resteren.

Woon- en leefomgeving

Voor de bewoners in Buggenum brengt het project een positieve ontwikkeling met zich mee. De hoogwaterveiligheid van Buggenum verbetert, wat resulteert in een verhoogd algemeen gezondheidsniveau voor de gehele gemeenschap. Voor enkele bewoners in de Dorpsstraat kan het uitzicht minder worden als gevolg van het project. Echter, op basis van de uitgevoerde impactanalyse wordt niet verwacht dat dit een negatieve invloed zal hebben op hun gezondheid. Het project heeft geen directe gezondheidsrisico's voor deze bewoners. Het project heeft geen significante gevolgen voor recreatie en toerisme. De mogelijkheid om te wandelen op de langsdam wordt hersteld. Daarnaast wordt op diverse plekken de dijk aangekleed met bankjes en dijktrappen om de beleving en toegankelijkheid te vergroten.

Concluderend: er worden geen aanzienlijke negatieve effecten op de woon- en leefomgeving verwacht.

Hinder tijdens de uitvoering

Hinder tijdens de werkzaamheden is afhankelijk van o.a. de precieze uitvoeringsmethode, duur van de werkzaamheden en materiaalkeuze. Dit zijn aspecten die nog niet allemaal bekend zijn. Enige verkeershinder is onvermijdelijk, maar wordt zoveel mogelijk beperkt. Aan- en afvoer van materiaal vindt zo veel mogelijk over het water plaats.

Uitgangspunt van het Besluit bouwwerken leefomgeving is om geluidshinder tijdens bouw- en sloopwerkzaamheden zoveel mogelijk te beperken.

Op basis van het Uitvoeringsontwerp wordt een risicocontourenplan, een trillingsprognose en een monitoringsplan opgesteld. Hieruit volgen de benodigde maatregelen om trillingshinder te beperken.

Ervan uitgaande dat de gedragsregels worden nageleefd, vormt het aspect hinder tijdens de uitvoering geen belemmering voor het project en zijn er geen aanzienlijke negatieve effecten op dit aspect te verwachten.

Externe veiligheid

Er wordt gewerkt conform de geldende veiligheidsprotocollen van het waterschap en de aannemer. Er zijn geen aanzienlijke effecten wat betreft externe veiligheid als gevolg van het project. Het aspect externe veiligheid vormt hiermee geen belemmering voor het project.

Conclusie

Uit bovenstaande inventarisatie blijkt dat de effecten van de voorgenomen activiteit gering van omvang zijn. Van een grensoverschrijdend, complex en/of onomkeerbaar negatief effect is geen sprake. Gelet hierop zijn wij van oordeel dat op basis van de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit aanzienlijke milieueffecten kan hebben waarvoor een MER moet worden gemaakt.

3.4.5 *Kenmerken van de activiteit en geplande maatregelen*

Aan de hierboven vermelde conclusie ligt mede ten grondslag dat er een aantal maatregelen voorzien zijn om waarschijnlijke nadelige gevolgen voor het milieu te vermijden of te voorkomen. De belangrijkste mitigerende en compenserende maatregelen zijn als integraal onderdeel van de effectbeschrijving in paragraaf 3.4.4 vermeld. Hierbij merken wij op dat de op grond van onze Omgevingsverordening Limburg vereiste natuurcompensatie nog niet gereed hoeft te zijn op het moment dat de uitvoering start, conform de in februari 2020 tussen Waterschap en Provincie gesloten samenwerkingsovereenkomst “Compensatie voor aantasting van Natuur en Landschap als gevolg van Dijkverbeteringsprojecten in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma”.

4. Besluit

Gelet op artikel 11.11 Omgevingsbesluit besluiten wij dat het Waterschap Limburg bij de voorbereiding van het nader ter goedkeuring voor te leggen projectbesluit geen milieueffectrapport hoeft op te stellen.

5. Bezwaar

Dit besluit is een beslissing betreffende de procedure tot het voorbereiden van een besluit als bedoeld in paragraaf 16.6.2 Omgevingswet. Op grond van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht is dit besluit niet vatbaar voor bezwaar of beroep. Dit is anders wanneer u, los van het voor te bereiden besluit, rechtstreeks in uw belang wordt getroffen. Alleen in dat geval kan bezwaar worden gemaakt bij het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg. Indien u niet rechtstreeks door het mer-beoordelingsbesluit in uw belang wordt getroffen maar wel bezwaar heeft tegen dit besluit, dan kunt u gebruik maken van de rechtsmiddelen die open staan om tegen het projectbesluit op te komen.

6. Slotbepaling

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leudal.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

clustermanager Ruimte